

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Tramsz
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY
Józef Swaczyna

POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/203/16

Warszawa, 7 września 2016 r.

Szanowny Pan

Stanisław GOGACZ

Przewodniczący Komisji

Ustawodawczej

Senat RP

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 sierpnia 2016 roku dotyczące wyrażenia opinii w sprawie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (druk senacki nr 261), na wstępie pragnę zaznaczyć, że Związek Powiatów Polskich popiera działania na rzecz usuwania z przestrzeni publicznej symboli mogących propagować totalitarne ustroje. Przedłożona przez projektodawców nowelizacja jest jednak obciążona błędami, które winny być usunięte w toku dalszych prac legislacyjnych, tak aby nie budziły wątpliwości adresatów norm prawnych co do intencji ustawodawcy.

Na wstępie zwracamy uwagę na niespójność tytułu już obowiązującej ustawy z projektowanymi przepisami. Ustawa z 1 kwietnia 2016 r. reguluje zakaz propagowania ustrojów totalitarnych poprzez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, a tymczasem projektowane przepisy przewidują również rozbiórkę niektórych obiektów budowlanych. W naszej ocenie nowelizacja powinna obejmować również zmianę tytułu.

Niezrozumiałe jest sformułowanie zawarte w projektowanym art. 7, zgodnie z którym cyt. „ustawę stosuje się także do” w zw. z projektowanym art. 8. Przepisy art. 1 do 5 obecnie obowiązującej ustawy odnoszą się wyłącznie do zmiany nazw i są tak sformułowane, że nie będzie możliwości ich zastosowania ani wprost ani odpowiednio do procedury usuwania niektórych obiektów budowlanych z przestrzeni publicznej.

Wątpliwości budzi również to, czy projektodawcy przewidują jakikolwiek okres przejściowy dla właścicieli obiektów budowlanych do dostosowania się do przepisów bez konieczności wydawania władczej decyzji przez wojewodę. Wydaje się, że takie rozwiązanie byłoby racjonalne chociażby w zakresie ograniczenia wydatków administracyjnych na wszczynanie i prowadzenie postępowań administracyjnych. Zwracamy uwagę, że obiekty wymienione w projektowanym art. 7 ustawy mogą być posadowione również na gruntach prywatnych, liczba takich obiektów jest nieznana. Wydaje się, że zarówno samorządy jak i obywatele powinni mieć czas na dostosowanie się do regulacji. Podkreślamy również, że w odniesieniu do wskazanych w powołanym przepisie obiektów nie będzie miał zastosowania termin przejściowy wskazany art. 6 ust. 1 ustawy, który zakłada, że *obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku, o którym mowa w art. 4, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie*. Tymczasem w przypadku pomników, obelisków i pozostałych obiektów wymienionych w projektowanym art. 7, sama zmiana ich nazwy nie spowoduje osiągnięcia celu ustawy, ponadto termin 12-miesięczny rozpoczął już swój bieg 2 września 2016 r. tj. w dniu wejścia w życie ustawy pierwotnej. Oznacza to, że czas na dostosowanie się do przepisów ustawy przez właścicieli nieruchomości wyniesie 14 dni (planowane *vacatio legis*).

Wątpliwości budzi również sankcja rozbiórki w przypadku niektórych obiektów wymienionych w projektowanym art. 7 ustawy. Tablica pamiątkowa, napis czy znak często nie będą spełniały warunku dla uznania ich za obiekty budowlane (przykład tablica pamiątkowa w ścianie budynku), co w konsekwencji będzie oznaczało, że proponowany przepis nie będzie miał zastosowania. Na pewno nie do przyjęcia byłaby interpretacja, zgodnie z którą nakaz rozbiórki dotyczyłby obiektu budowlanego, na którym tablica, czy napis są umieszczone. Co do pozostałych przypadków można zastanowić się czy nakaz rozbiórki będzie zawsze adekwatną do potrzeb procedurą, zwłaszcza że np. cokół istniejących pomników mogłyby stanowić podstawę do innego sposobu zagospodarowania przestrzeni. Reasumując wydaje się, że wojewoda winien mieć przyznany szerszy wachlarz w zakresie możliwej treści decyzji administracyjnej niż wyłącznie rozbiórka.

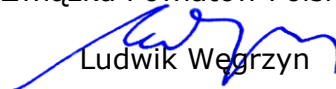
Wątpliwości budzi także sama redakcja projektowanego art. 8. W przypadku przyjęcia nowelizacji przepis stanie się samodzielną jednostką redakcyjną w ustawie nowelizowanej. Zgodnie z projektowanym przepisem cyt. „*W przypadku istnienia takich obiektów wojewoda nakazuje ich rozbiórkę*”. Wydaje się, że projektodawcom chodziło o obiekty wymienione w projektowanym art. 7, co w powołanym przepisie powinno być wprost sprecyzowane.

Inaczej pojawią się wątpliwości czy w art. 8 słowo obiekt będzie odnosiło się do obiektów z art. 7 czy potencjalnie wszystkich obiektów wskazanych w ustawie.

Na końcu zwracamy się do projektodawców o rozważenia wprowadzenia mechanizmu dofinansowania w przypadku konieczności rozbiórki niektórych obiektów budowlanych, zwłaszcza dużych pomników. Samorządy utrzymują się z dochodów generowanych przez swoich mieszkańców. Przy posadowieniu tych obiektów kilkadziesiąt lat temu społeczności lokalne nie były pytane o opinię co do zasadności posadowienia obiektów propagujących komunizm, a teraz będą ponosić wydatki związane z ich usunięciem z przestrzeni publicznej. Wydaje się, że skutki finansowe zmian winny być rozłożone proporcjonalnie pomiędzy budżety samorządów i skarbu państwa.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn